

tijdlijn van het NT (1)

16 maart 2023
Rotterdam

- deze korte serie bouwt voort op de eerdere serie (2015/2016) 'reken maar!'
- de eerste avond bedoelt een raamwerk neer te zetten waarbinnen tal van data (gebeurtenissen, brieven) een plaats kunnen worden gegeven

4x 500 jaren
(= 70 jaarweken)

terugblik 'reken maar'-studie...

2000

2500

3000

3500

4000

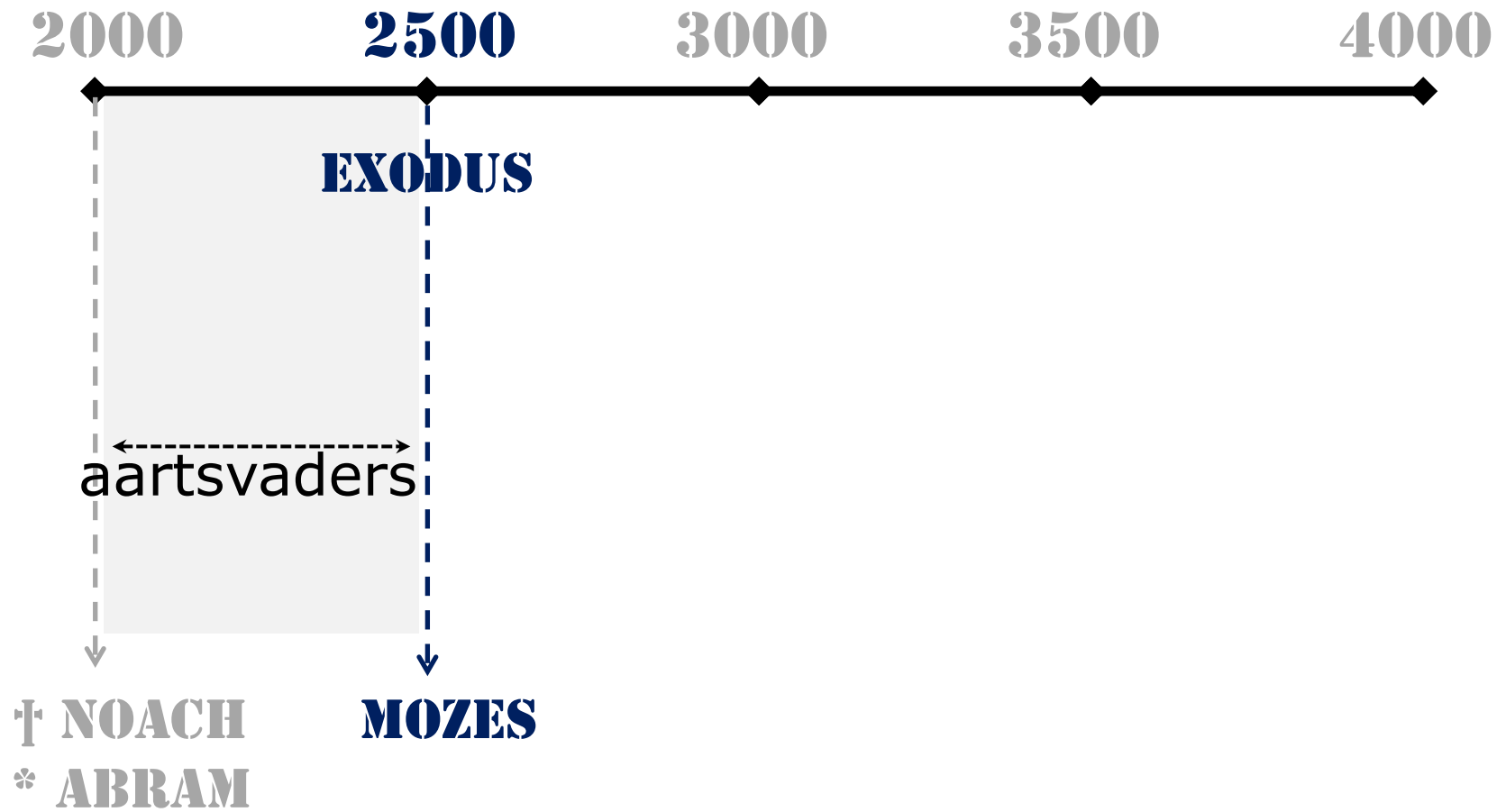
EXODUS

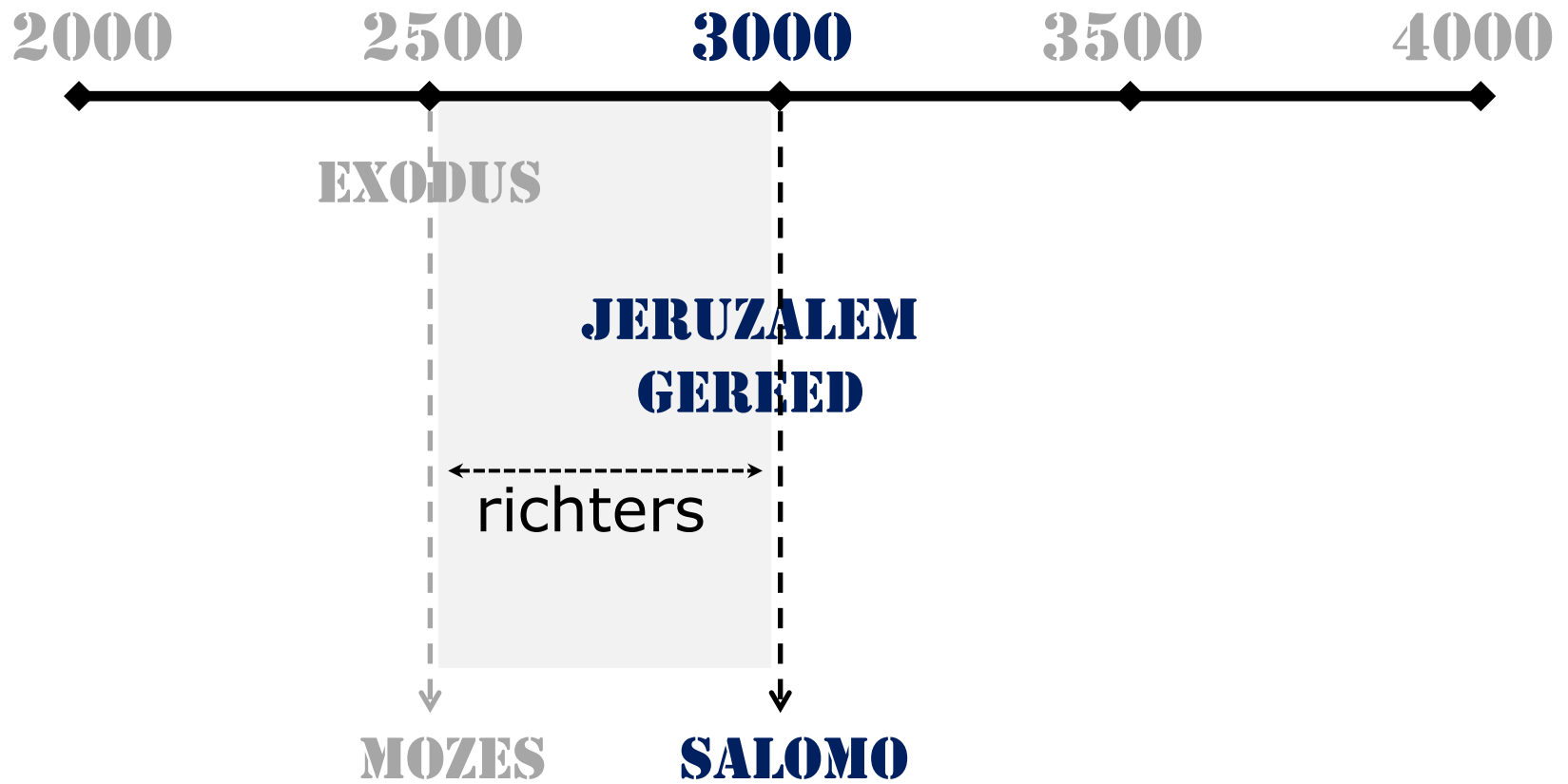
† NOACH

*** ABRAM**

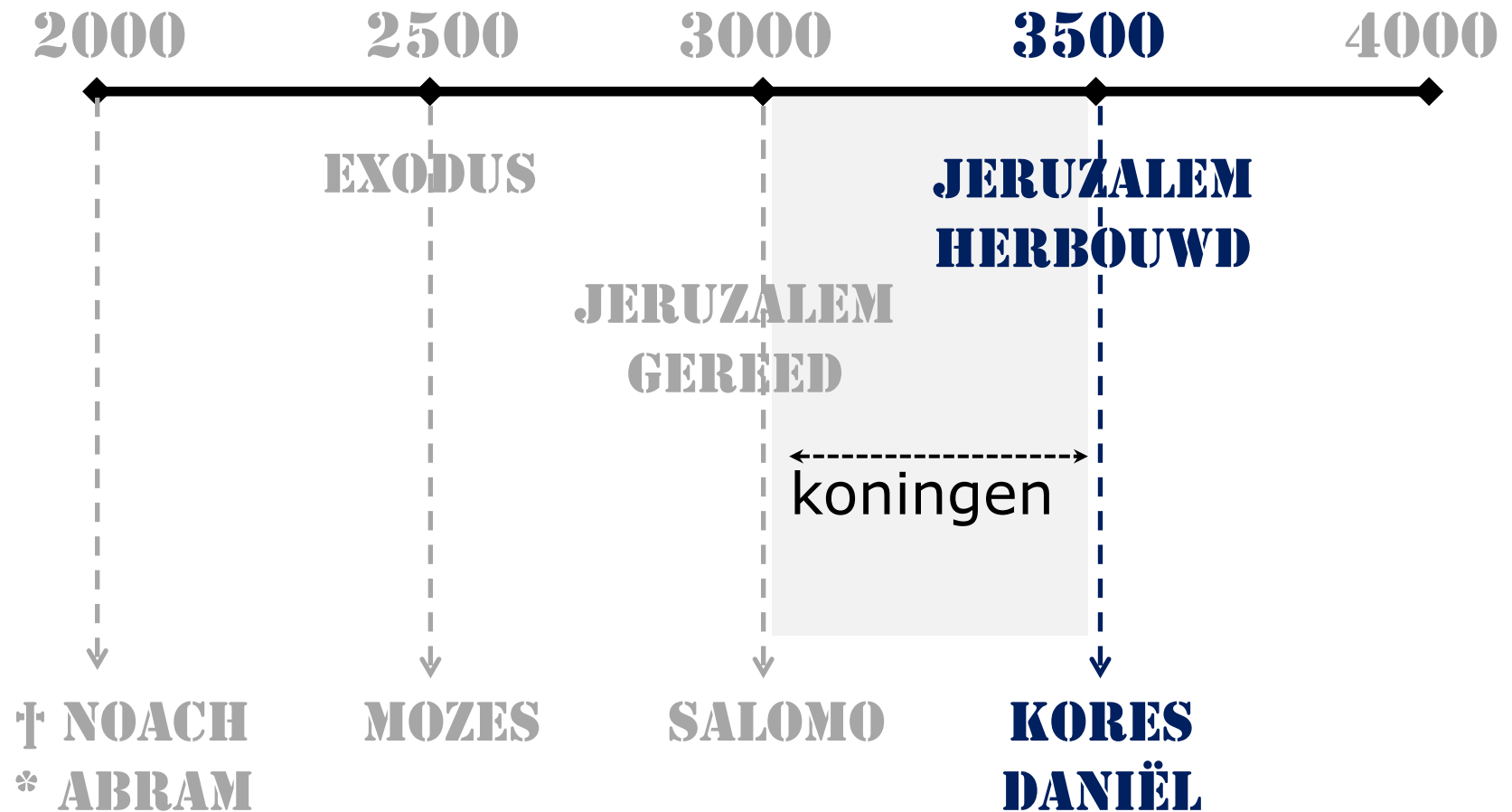
terugblik 'reken maar'-studie...

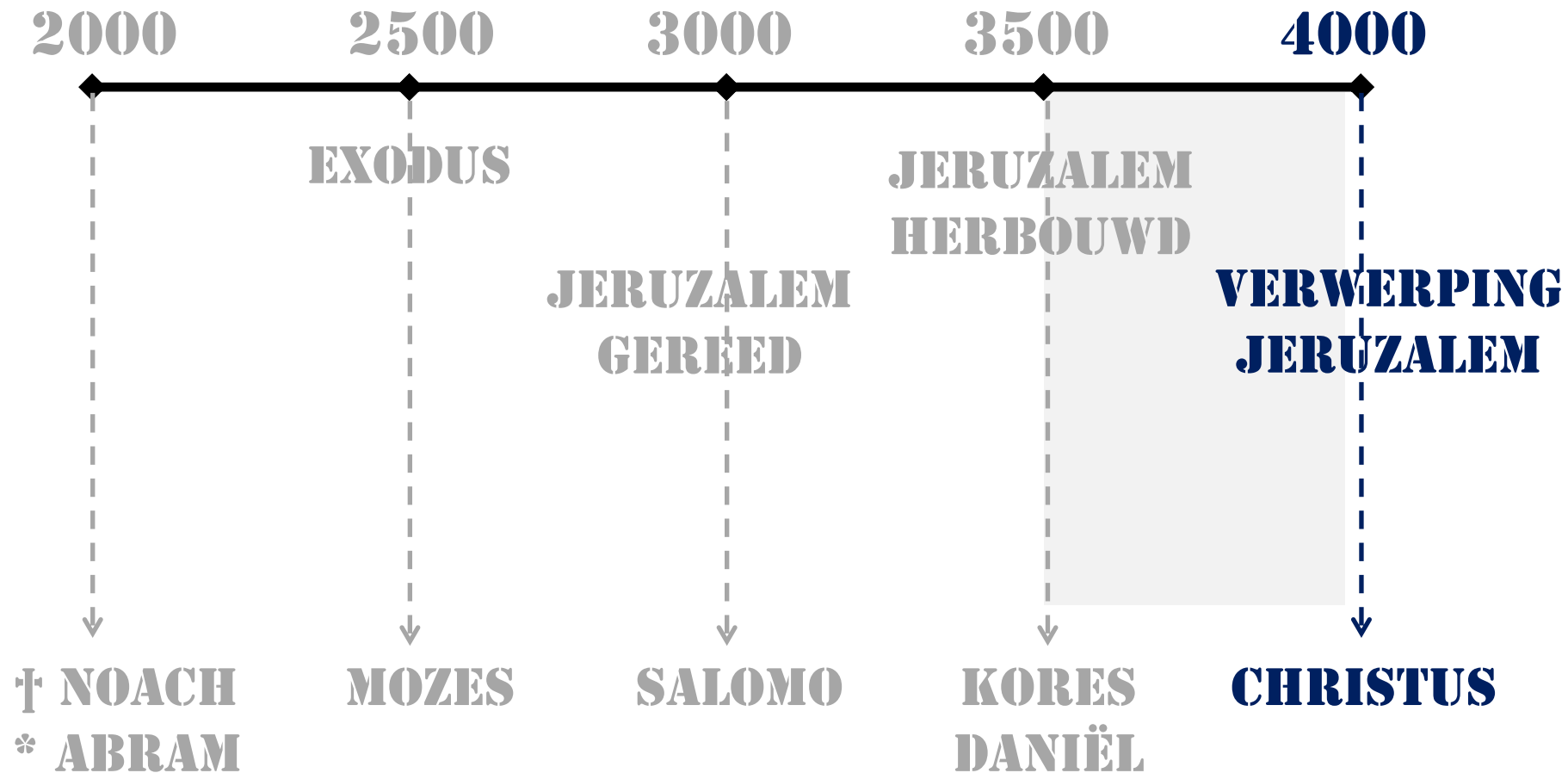
terugblik 'reken maar'-studie...

terugblik 'reken maar'-studie...

terugblik 'reken maar'-studie...

de zeventig jaarweken

de 70 jaarweken...

□ beginnen bij de herbouw van Jeruzalem (Kores);

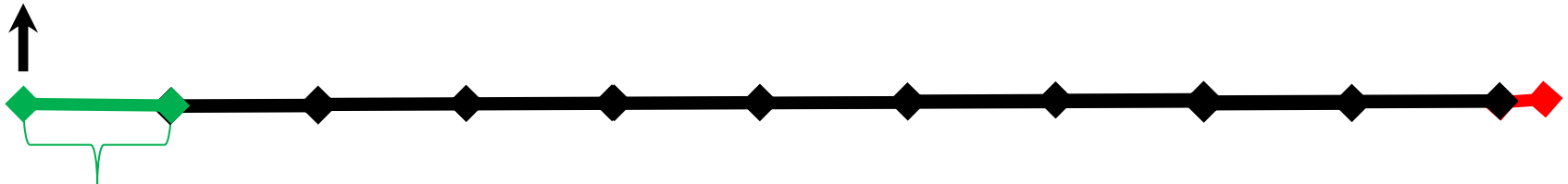
**het woord gaat uit
om Jeruzalem te
herbouwen**

de 70 jaarweken...

- beginnen bij de herbouw van Jeruzalem (Kores);
- eerste 7 jaarweken > Jeruzalems herbouw;

**het woord gaat uit
om Jeruzalem te
herbouwen**

**7 weken
herbouw stad**

de 70 jaarweken...

- beginnen bij de herbouw van Jeruzalem (Kores);
- eerste 7 jaarweken > Jeruzalems herbouw;
- volgende 62 jaarweken eindigen bij de Messias;

het woord gaat uit
om Jeruzalem te
herbouwen

Messias,
vorst

de 70 jaarweken...

- beginnen bij de herbouw van Jeruzalem (Kores);
- eerste 7 jaarweken > Jeruzalems herbouw;
- volgende 62 jaarweken eindigen bij de Messias;
- daarna zou Hij worden afgesneden;

het woord gaat uit
om Jeruzalem te
herbouwen

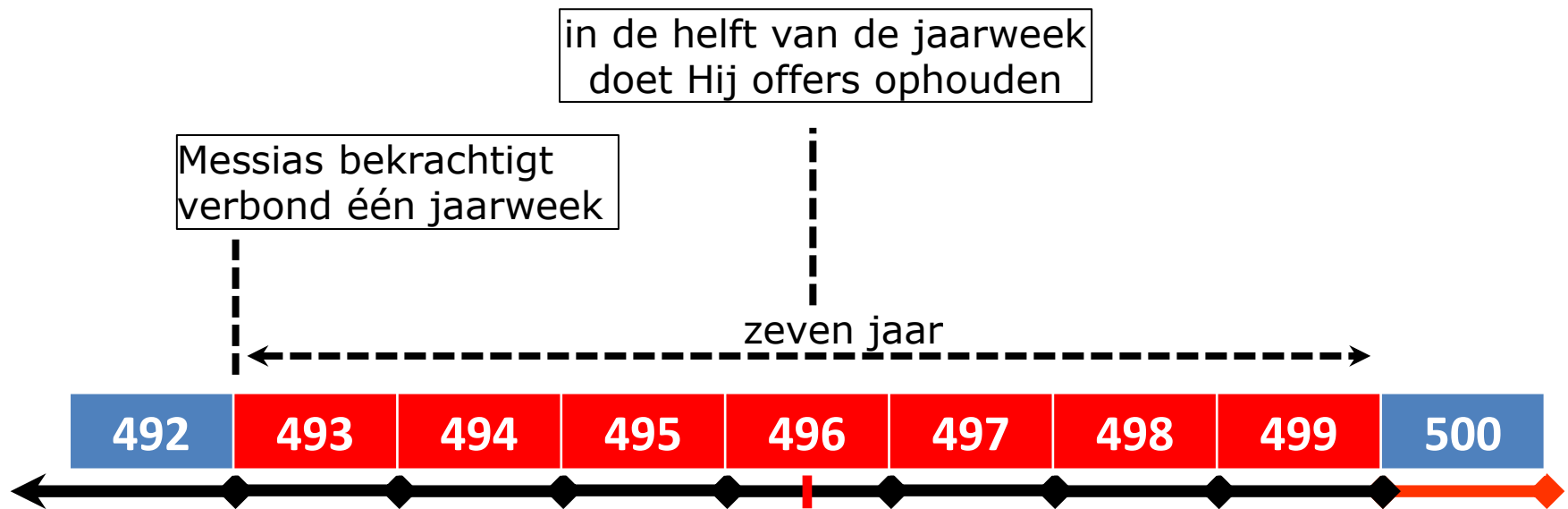
Messias,
vorst

ná de 69 (jaar)weken

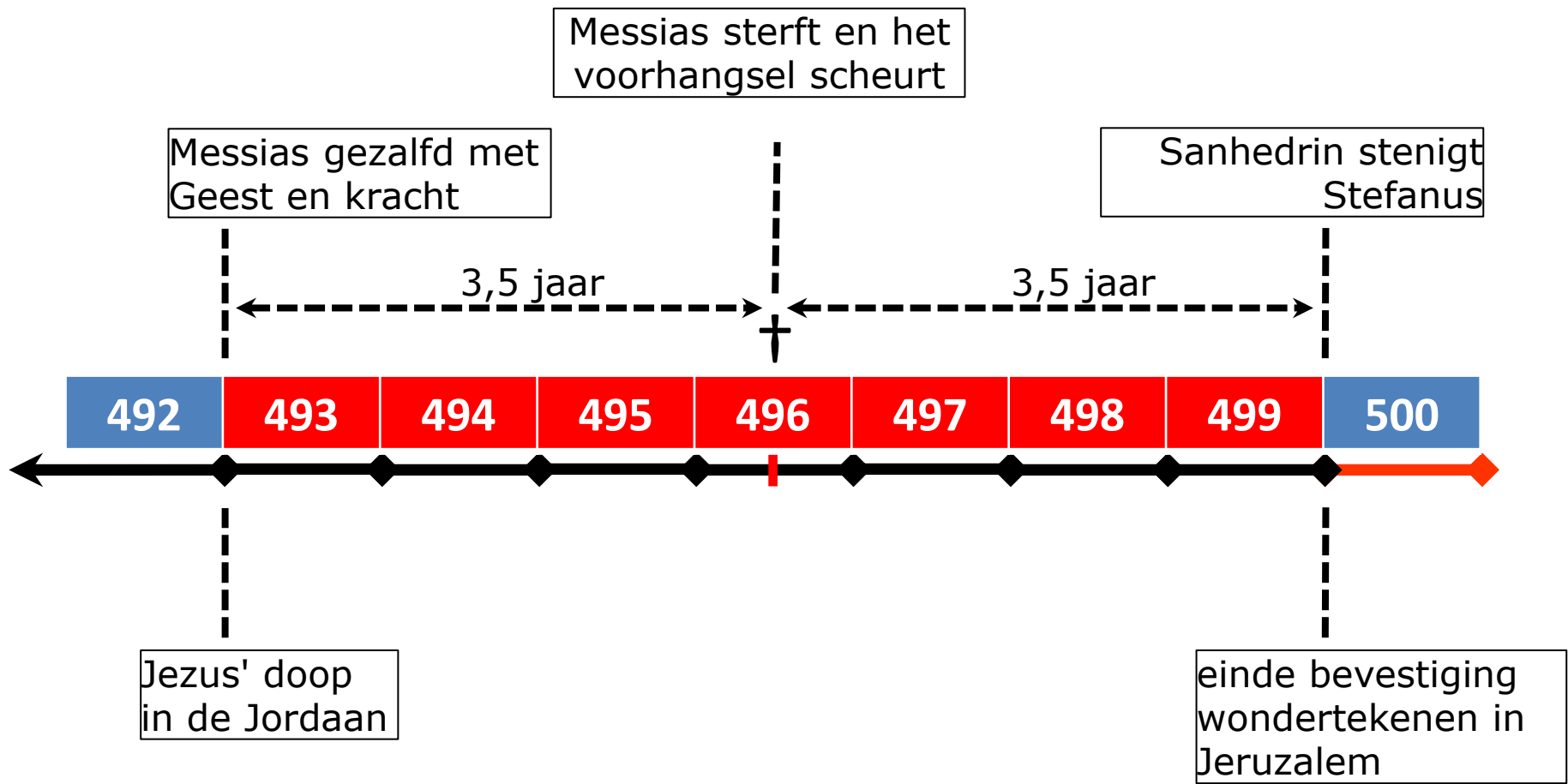
na de 69 weken (=7+62)....

- ❑ de Messias zou worden afgesneden;
- ❑ Hij zal verbond bekrachtigen: 1 jaarweek;
- ❑ in de helft van de jaarweek zal Hij slachtoffer en spijsoffer doen ophouden.

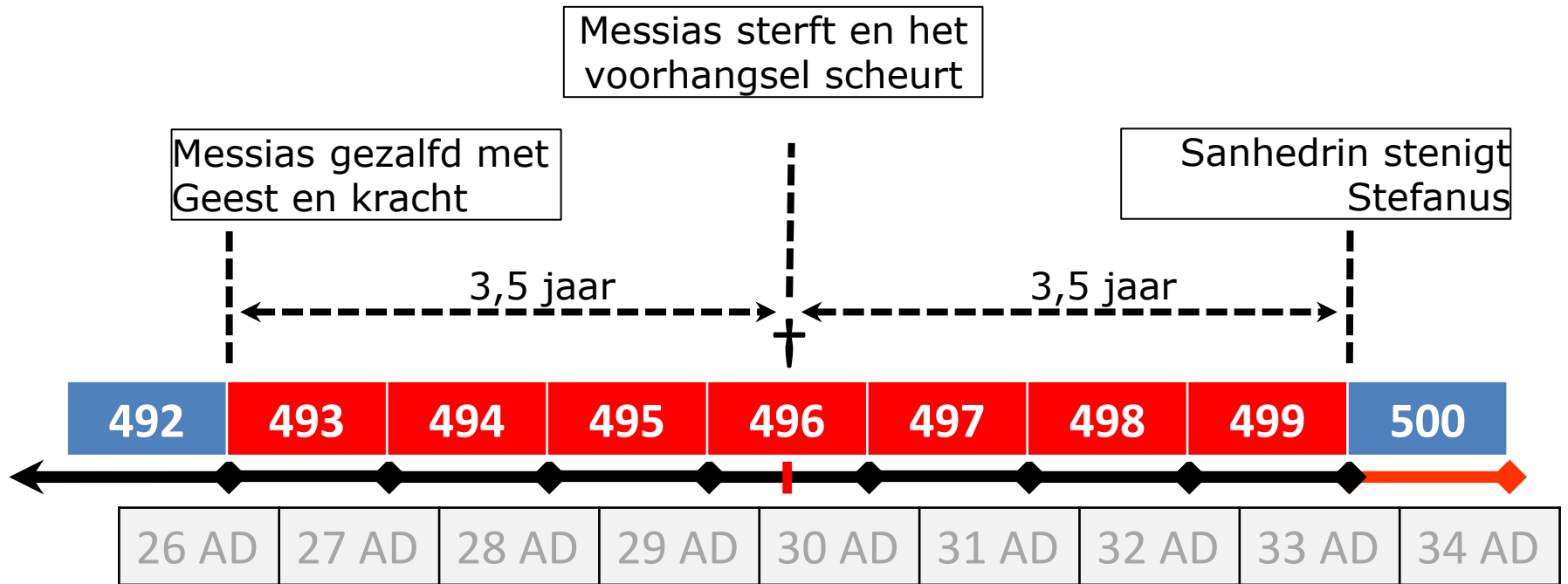

**vervulling van de
zeventigste (jaar)week**

vervulling zeventigste week van Daniël

synchronisatie met de gangbare jaarrekening

- **30AD** als het jaar van de kruisiging is tamelijk breed geaccepteerd maar niet onomstreden (ook 31, 32 en 33 AD worden dikwijls genoemd);

- 30AD als het jaar van de kruisiging is tamelijk breed geaccepteerd maar niet onomstreden (ook 31, 32 en 33 AD worden dikwijls genoemd);
- over **70 AD** als het jaar van Jeruzalems verwoesting is wel algemene consensus;

- 30AD als het jaar van de kruisiging is tamelijk breed geaccepteerd maar niet onomstreden (ook 31, 32 en 33 AD worden dikwijls genoemd);
- over 70 AD als het jaar van Jeruzalems verwoesting is wel algemene concensus;
- er zijn minstens twee goede redenen voor een periode van veertig jaar tussen Jezus' dood en Jeruzalems verwoesting in 70AD:
 1. "het teken van Jona";
 2. een onverdachte bevestiging vanuit de Talmoed

38 Toen antwoordden Hem enige der schriftgeleerden en Farizeeen en zeiden: Meester, wij zouden wel een teken van U willen zien.

ΤΟΤΕ	ΑΠΕΚΡΙΘΗΣΑΝ	ΑΥΤΩ	ΤΙΝΕΣ	ΤΩΝ	ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	ΚΑΙ	ΦΑΡΙΣΑΙΩΝ
op-dat-moment	-(zij)-antwoordden	hem	enigen	van-de	schriftgeleerden	en	Farizeeën
Toen	antwoordden	Hem	enige	der	schriftgeleerden	en	Farizeeën

ΛΕΓΟΝΤΕΣ	ΔΙΔΑΣΚΑΛΕ	ΘΕΛΟΜΕΝ	ΑΠΟ	ΣΟΥ	ΣΗΜΕΙΟΝ	ΙΔΕΙΝ
zeggende	Leraar!	wij-willen	van-af	jou	teken	waarnemen
en zeiden	Meester	wij zouden wel... ..willen	van	U	een teken	zien

39 Maar Hij antwoordde hun en zeide:
Een boos en overspelig geslacht
verlangt een teken...

omdat men ziende blind was

Ο	ΔΕ	ΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣ	ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΟΙΣ	ΓΕΝΕΑ	ΠΟΝΗΡΑ	ΚΑΙ
degene	echter	antwoordende	hij-zei	tot-hen	generatie	boosaardige	en
Hij	Maar	antwoordde	en zeide	hun	Een... ..geslacht	boos	en

ΜΟΙΧΑΛΙΣ	ΣΗΜΕΙΟΝ	ΕΠΙΖΗΤΕΙ
echtbrekster	teken	(zij)-zoekt-naar
overspelig	een teken	verlangt

39 Maar Hij antwoordde hun en zeide:
Een boos en overspelig geslacht
verlangt een teken...

*herinnert aan de generatie die ooit
omkwam in de woestijn >*

O	ΔΕ	ΑΠΟΚΡΙΘΕΙΣ	ΕΙΠΕΝ	ΑΥΤΟΙΣ	ΓΕΝΕΑ	ΠΟΝΗΡΑ	ΚΑΙ
degene	echter	antwoordende	-hij-zei	tot-hen	generatie	boosaardige	en
Hij	Maar	antwoordde	en zeide	hun	Een... ..geslacht	boos	en

ΜΟΙΧΑΛΙΣ	ΣΗΜΕΙΟΝ	ΕΠΙΖΗΤΕΙ
echtbrekster	teken	(zij)-zoekt-naar
overspelig	een teken	verlangt

Numeri 14

³³ ... uw zonen zullen **veertig jaar** lang in de woestijn rondzwerven en uw **overspelig** gedrag boeten, totdat uw lijken alle in de woestijn liggen.

³⁴ Overeenkomstig het aantal dagen, gedurende welke gij het land verspied hebt **veertig dagen**, zult gij uw ongerechtigheden **veertig jaar lang boeten, voor elke dag een jaar**, opdat gij weet wat het betekent, als Ik Mij afkeer.

39 ... maar het zal geen teken ontvangen
dan het teken van Jona, de profeet.

> het zou Jezus' generatie vergaan
 als wat Ninevé werd aangezegd door
 Jona de profeet (vergl. Luc.11:32)

ΚΑΙ	ΧΗΜΕΙΟΝ	ΟΥ	ΔΟΘΗΣΕΤΑΙ	ΑΥΤΗ	ΕΙ	ΜΗ	ΤΟ	ΧΗΜΕΙΟΝ
en	teken	niet	(het)-zal-gegeven-worden	aan-haar	indien	toch-niet	het	teken
maar	teken	geen	het zal... ...ontvangen	–	(1/2) dan	(2/2)	het	teken

ΙΩΝΑ	ΤΟΥ	ΠΡΟΦΗΤΟΥ
van-Jona	de	profeet
van Jona	de	profeet

40 Want gelijk Jona
drie dagen en drie nachten
in de buik van het zeemonster was...

zie Jona 1:17

ΩΣΤΕΡ	ΓΑΡ	ΗΝ	ΙΩΝΑ	ΕΝ	ΤΗ	ΚΟΙΛΙΑ	ΤΟΥ	ΚΗΤΟΥ	ΤΡΕΙΣ	ΗΜΕΡΑΣ
net-zoals	want	-(hij)-was	Jona	in	de	buikholte	van-het	zeemonster	drie	dagen
gelijk	Want	was	Jona	in	de	buik	van het	zeemonster	drie	dagen

ΚΑΙ	ΤΡΕΙΣ	ΝΥΚΤΑΣ
en	drie	nachten
en	drie	nachten

40 ... zo zal de *Ben Adam*
 in het hart van het land zijn,
 drie dagen en drie nachten.

= begraven in Jeruzalem

ΟΥΤΩC ΕCΤΑΙ Ο ΥΙΟC ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΕΝ ΤΗ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ
 zó (hij)-zal-zijn~ de Zoon van-de mens in het hart van-de aarde
 zo zal... ...zijn de Zoon des mensen in het hart der aarde

ΤΡΕΙC ΗΜΕΡΑC ΚΑΙ ΤΡΕΙC ΝΥΚΤΑC
 drie dagen en drie nachten
 drie dagen en drie nachten

DONDERDAG

14 Nisan

Jezus stierf in de middag

DONDERDAG

14 Nisan

Jezus stierf in de middag

eerste nacht

DONDERDAG

14 Nisan

Jezus stierf in de middag

eerste nacht

VRIJDAG

15 Nisan

eerste dag in het graf

jaarsabbat

DONDERDAG

14 Nisan

Jezus stierf in de middag

eerste nacht

VRIJDAG

15 Nisan

eerste dag in het graf

tweede nacht

DONDERDAG 14 Nisan	Jezus stierf in de middag
	eerste nacht
VRIJDAG 15 Nisan	eerste dag in het graf
	tweede nacht
ZATERDAG 16 Nisan	tweede dag in het graf wekelijkse sabbat

DONDERDAG

14 Nisan

Jezus stierf in de middag

eerste nacht

VRIJDAG

15 Nisan

eerste dag in het graf

tweede nacht

ZATERDAG

16 Nisan

tweede dag in het graf

derde nacht

DONDERDAG 14 Nisan	Jezus stierf in de middag
	eerste nacht
VRIJDAG 15 Nisan	eerste dag in het graf
	tweede nacht
ZATERDAG 16 Nisan	tweede dag in het graf
	derde nacht
ZONDAG 17 Nisan	vroeg in de morgen wordt de steen van het graf weg gewenteld: de derde dag

dag van de eerstelingschoof

41 De mannen van Nineve
zullen in het oordeel opstaan
met dit geslacht en het veroordelen...

ΑΝΔΡΕΣ	ΝΙΝΕΥΕΙΤΑΙ	ΑΝΑΘΗΚΟΝΤΑΙ	ΕΝ	ΤΗ	ΚΡΙΣΕΙ	ΜΕΤΑ	ΤΗΣ	ΓΕΝΕΑΣ
mannen	Ninevieten	(zij)-zullen-opstaan~	in	de	beoordeling	met	de	generatie
De mannen		zullen... ..opstaan	in	het	oordeel	met	_	geslacht

ΤΑΥΤΗΣ	ΚΑΙ	ΚΑΤΑΚΡΙΝΟΥΣΙΝ	ΑΥΤΗΝ
deze	en	(zij)-zullen-veroordelen	haar
dit	en	veroordelen	het

41 ... want zij hebben zich bekeerd
op de prediking van Jona
en zie, meer dan Jona is hier.

nl. dat de stad omgekeerd zou worden
• *vergl. Luc.21:10; Luc.23:28*

ΟΤΙ	ΜΕΤΕΝΟΗCΑΝ	ΕΙC	ΤΟ	ΚΗΡΥΓΜΑ	ΙΩΝΑ	ΚΑΙ	ΙΔΟΥ	ΠΛΕΙΟΝ
dat	zij-bezinnen-zich	tot-in	de	proclamatie	van-Jona	en	neem-waar!	meer
want	zij hebben zich bekeerd	op	de	prediking	van Jona	en	zie	meer

ΙΩΝΑ	ΩΔΕ
van-Jona	hier
dan Jona	is hier

Jona's
prediking

veertig
dagen

stad
omgekeerd

"het teken van Jona"

- 30 AD

veertig jaren

- 40 dagen = 40 jaar
Num.14:34
- "dit geslacht"
Hebr.3:9,10

Jeruzalem
verwoest

- 70 AD

**de Talmoed over de 40 jaren
voor Jeruzalems verwoesting**

Volgens de Talmoed ([Yoma 39b](#)), vonden gedurende **40 jaar** (!) voorafgaand aan Jeruzalems verwoesting (70 AD), deze vier voortekenen *consequent* plaats...

1. *de westelijke lamp van de Menora in het heiligdom ging elke nacht uit;*
2. het lot voor JAHWEH, op Jom Kipoer, kwam in de *linkerhand* van de hogepriester;
3. een karmozijn-rood draad dat aan de tempel hing kleurde op Jom Kipoer *niet meer wit;*
4. de grote deuren van de tempel (de *Hekel*) waren elke morgen *spontaan geopend;*

- תנו רבנן: ארבעים שנה קודם חורבן הבית לא היה גורל עולה בַּיָּמִין, ולא היה לשון של זהורית מלבין, ולא היה גר מערבי דולק. ⁵

The Sages taught: During the tenure of Shimon HaTzaddik, the lot for God always arose in the High Priest's right hand; after his death, it occurred only occasionally; but during the forty years prior to the destruction of the Second Temple, the lot for God did not arise in the High Priest's right hand at all. So too, the strip of crimson wool that was tied to the head of the goat that was sent to Azazel did not turn white, and the westernmost lamp of the candelabrum did not burn continually.

- והיו דלתות היכל נפתחות מאליהן, עד שגער בהן רבן יוחנן בן זכאי. אמר לו: היכל היכל! מפני מה אתה מבעית עצמך? יודע אני בך שסופך עתיד ליחרב, וכבר נתנבא עליך זכריה בן עדוא: "פתח לבנון דלתיה ותאכל אש בארזיה", ⁶

And the doors of the Sanctuary opened by themselves as a sign that they would soon be opened by enemies, until Rabban Yoḥanan ben Zakkai scolded them. He said to the Sanctuary: Sanctuary, Sanctuary, why do you frighten yourself with these signs? I know about you that you will ultimately be destroyed, and Zechariah, son of Ido, has already prophesied concerning you: "Open your doors, O Lebanon, that the fire may devour your cedars" (Zechariah 11:1), Lebanon being an appellation for the Temple.